

Değerli Arkadaşlar,

İlk olarak; hem bizlere bu sunumu yapma imkanı verdiğiniz, hem de kıymetli vaktinizi ayırıp, bu toplantıya katıldığınız için çok teşekkür ederim.

Umarım; bugünkü paylaşım sadece bir sunum olarak kalmayacak ve özellikle sizlerin değerli katkı ve soruları ile benim için de fikren beslenme imkanı yaratacaktır.

Sunuş, genel hatları ile aşağıdaki başlıklar altında şekillenecektir.

- Referans Terimler; Holizm, Sosyal Darwinizm, Sosyal Adalet
- Otomasyon ve Robotlar
- Teknolojik Gelişmeler ve İşsizlik
- Yeni Şekillenen Sınıf; PREKARYA
- Evrensel TEMEL GELİR (Vatandaşlık Temel Geliri) Konsepti
- Evrensel TEMEL GELİR'in Tarihçesi
- Evrensel TEMEL GELİR'e Farklı Yaklaşımlar / Motivasyonlar
- Üzerinde Düşünülmesi Gereken Bazı Konular

Bu sunuş sırasında; bazıları yabancı dillerde hazırlanmış muhtelif açık kaynaklardan faydalandık. Bunlardan önde çıkanları en sonda paylaşmaya çalışacağız. Sınırlı zaman içinde bazı tercüme hatalarımız da olmuş olabilir. Amacımız; bu konuda derleyebildiklerimizi sizlerle paylaşmak ve akabinde; görüş, öneri ve eleştirilerinizi almaktır..

Şahsi görüşlerimi ise; daha çok “Görseller” üzerinden yapacağım kısa anlatımlarla paylaşmaya çalışacağım.

Darwinizm

Darwinizm; İngiliz doğa tarihçisi Charles Darwin'in doğal seçim yoluyla evrim kuramıdır. Buna göre, tüm canlı türler, organizmaya doğal koşullarda ayıklanmaktan kurtulma ve çoğalma olanağı sağlayıcı varyasyonların doğal seleksiyonuyla gelişir. Darwinizm doğal seleksiyon tezini yoklanması gereksiz, doğruluğu apaçık bir ilke saydığı ölçüde bilimsel bir kuram olmaktan uzaklaşmakta, ideolojik bir öğreti kimliği kazanmaktadır.

Biyolog E.O. Wilson'a göre "**Bilim insanları Darwinizm demez.**"

Bugünkü anlamıyla ise; "Darwinizm" bilimsel evrim kuramıyla özdeşdir.

Holizm

Holizm (Holism) kavramı Eski Yunanca bütün, tamam, tüm anlamlarına gelen “Holos” sözcüğünden türemiş olup İngilizce “Whole” (bütün) kelimesi ile aynı kökenden gelmektedir.

Holizm; bütünün, kendisini oluşturan parçaların toplamından daha fazla olduğunu savunan felsefe görüşüdür. Ayrıca Sistem Kuramı içerisinde de değerlendirilen bir yaklaşımdır.

Bu yaklaşıma göre herhangi bir alanda (fizik, biyoloji, kimya, sosyoloji, ekonomi, dilbilim, felsefe) bir doğal sistemin bütünü kendisini oluşturan parçalardan ve alt sistemlerden farklı bir yapı oluşturur. Alt sistem aslında çoğu zaman üst sistemin bir işlevini (fonksiyonunu) yerine getirir. Bu yaklaşımın temel düşüncesi, sistemi bir bütün olarak ele almasıdır. Bütünsel yaklaşım, sistemi oluşturan parçaların, parçalar arası ilişkilerin ve çıkacak sorunların birbirinden ayıramayacağını kabul eder. Öğeler ve ilişkiler arasında meydana gelen sorunların da (entropi) birbirine bağlı olduğunu, bu yüzden de sorunların birisine çözüm bulunduğunda diğer sorunların da çözüleceğini ortaya koyar. Bütünsel yaklaşım, sistem kavramını “birbirleriyle etkileşimli bütünlüklerden oluşmuş, çevresiyle etkileşimli bir bütün olarak görür”. Bu anlayışa göre sistem çoğu zaman sinerji meydana getirir ve bütün parçaların toplamından daha büyük bir etki yaratır.

Holistik

Yukarıdaki tanımlama çerçevesinde Holistik ifadesini de şöyle tanımlayabiliriz;

- Holizm ilkeleri ile uyumlu bir şekilde tanımlanan, ele alınan
- Parçalar ve bütün arasındaki organik veya fonksiyonel ilişkiye vurgu yapan
- Bütünün önemini ve parçalarının birbirine bağımlılığını vurgulayan
- Kısmi analizlerden veya parçalara ayırarak incelemekten ziyade, bütün ile ilgilenerek konuyu ele alan

Sosyal Darwinizm

Sosyal Darwinizm, Charles Darwin'in toplumbilim alanındaki fikirleri ve evrim teorisi gibi düşüncelerinin sosyolojik alandaki etkilerinden bahsedilirken kullanılan bir terimdir.

Sosyal Darwinizm, Darwin'in kuramının genişletilerek sosyal alanda uygulanmasıdır. Yani, bireysel organizmalar arasındaki rekabetin çevreye en uygun olanın idame etmesi yoluyla biyolojik evrimsel değişikliğe neden olması gibi; bireyler, gruplar veya uluslararası rekabetin de insan topluluklarında sosyal evrime neden olduğu kuramıdır.

Holistik Darwinizm

Peter A. CORNING tarafından tanımlanmakta olan Holistik Darwinizm, evrimsel biyoloji ve ilgili disiplinler konusunda gelişmekte olan önemli paradigma değişikliğine işaret eden bir terim adayıdır.

Önemli gelişmeler aşağıdaki konuları kapsamaktadır. Bunlar arasından 3 ve 5 numaralı maddelere bir göz atmak isteriz.

(1) Evrimin genlerden ekosistemlere kadar, çok düzeyli bir süreç olduğu ve birbirine bağımlı, birlikte gelişimin doğada her yerde var olan bir olgu olması konusundaki artan bilimsel takdir.

(2) 30 yıl önce Evrimsel Biyolojiden yasaklanan Grup Seçim Teorisi'nin canlandırılması;

(3) Evrim'in; zayıfların yok olduğu bir gladyatör arenasına değil de; çok daha karmaşık, birbirine bağlı, işbirliği içinde unsurlardan oluşan bir sistemin evrimi olarak düşünülmesi.

(4) Ortak yaşamın doğada önemli bir fenomen olduğunun ve ortak yaşam oluşumunun evrimin yenilikçiliğinin ana kaynağı olduğunun daha fazla kabul görmekte olması.

(5) Doğada; işbirliğinin yaygın olduğu, bir nadirlik veya istisnanın söz konusu edilemeyeceği yönündeki kanıtların artması ve bu durumu destekleyen yeni ve daha gelişmiş Oyun Teorisi Modelleri üzerindeki çalışmalar.

(6) Gelişimsel süreçler, fenotipik plastisite, sosyal bilgi aktarımı (kültür) ve özellikle evrimsel değişimin hızını belirleyenler olarak davranışsal yeniliklerin rolü de dahil olmak üzere, evrimde beslenmenin rolünü vurgulayan yeni araştırma ve teorik çalışmalar.

(7) Biyolojik karmaşıklığın evrimini detaylı olarak inceleme çabaları.

Tek hücreli canlılardan, karmaşık insan topluluklarına kadar; birbirine bağımlı süper organizmalar evrimde büyük bir rol oynamıştır.

Sosyal Adalet

Sosyal adalet, toplumun bir üyesi olarak kabul edilen bireylerle toplum arasındaki sosyal ilişkilerin ortaklaşa iyinin gerçekleştirilmesi amacıyla düzenlenmesine verilen addır. Asgari ücret kavramını ilk kez kullanan John A. Ryan tarafından tanımlanmıştır.

Sosyal adalet kavramı; bireylerin toplumsal rollerini yerine getirmelerini ve topluluktan almaları gerekenleri almalarını sağlamak için gündemdedir.

Sosyal adalet ile ilgili mevcut taban hareketlerinde, esas vurgu; sosyal hareketlilik önündeki engellerin kaldırılması, sosyal güvenlik ağlarının oluşturulması ve ekonomik adaletin sağlanması üzerindedir.

Bir toplumda ekonomik bakımdan zayıf durumdaki sınıfları, özellikle işçileri daha güçlü sınıflar ve işverenler karşısında korumak, sınıflar arasındaki gelir dengesizliklerini giderici yönde önlemler almak şeklindeki faaliyetlere verilen genel isim. Bu kavram ilk ortaya çıkışında daha çok işçi sınıfı için kullanılmıştır. Sanayi Devrimiyle, emeğinden başka bir gelir kaynağı bulunmayan işçiler önemli bir sosyal sınıf durumuna gelmişlerdir. Ancak XIX. asrın ilk yarısında işçiler çok ağır ve sağlıksız koşullar altında çalıştırılmışlar, hastalık ve sefalet bu sınıfın içinde bulunduğu koşulların ana özelliği durumuna gelmişti. İşçi sınıfının içinde bulunduğu bu olumsuz koşullara burjuva kesiminden tepkiler gelmişti. Emek sahipleri de bunlara katılınca İngiltere’de ve diğer Avrupa ülkelerinde işçi olayları ortaya çıkmaya başladı. Ancak, zamanla işçilerin içinde buldukları kötü koşulları şiddet hareketleriyle değil, onların yaşam koşullarının iyileştirilmesiyle düzeltilmesi fikri yaygınlık kazandı. Bu yönde örneğin işçiler lehine çalışma koşullarını düzenleyen yasalar çıkartıldı, çalışma saatleri kısaltıldı, sakatlanan, yaşlılık dolayısıyla çalışamayacak duruma gelenler için sosyal güvenlik sistemleri kuruldu, v.s. Bunu sağlamak için de işçilere ve işverenlere sendika kurma hakkı tanındı. Zamanla sosyal adalet kavramının kapsamı genişletildi. Bugün, iktisadi bakımdan zayıf olan tüm sınıfların korunması veya bunların yaşam düzeylerinin yükseltilmesi için kullanılmaya başlandı. Örneğin, yoksul sınıfların da yararlanabilmeleri için ücretsiz sağlık ve eğitim olanakları sağlanması, konut sorununun çözümü, zaruri tüketim maddelerinin düşük fiyattan sağlanması, zengin sınıfların yüksek oranlarda vergilendirilmesi, v.s. gibi önlemler hep sosyal adalet amacına yöneliktir

Sosyal adalet, insanların temel ihtiyaçları ve toplum olarak yaşamının getirdiği yükleri bir nebze almasını sağlamak üzere; toplumun kurumlarının hak ve sorumluluklarını belirler.

İlgili kurumlar genelde aşağıdaki kurumları içermektedir.

- Vergilendirme
- Sosyal Sigorta (Sosyal Güvenlik, Emeklilik Sistemleri, v.b.)
- Kamu Sağlığı ve Kamu Hastaneleri
- Kamu Eğitimi ve Kamu Okulları
- Kamu Hizmetleri
- İş Kanunu veya İş Mevzuatı ve
- Piyasa Düzenlemeleri

Günümüzde Sosyal Adalet;

- **İnsanlar Arasındaki Farklılıklar,**
- **Cinsiyet, Irk ve Sosyal Eşitliğe Yönelik Çabalar,**
- **Adaletin Savunulması**
 - **Göçmenler,**
 - **Mahpuslar,**
 - **Çevre Koruma Konuları ve,**

o Fiziksel ve Zihinsel Engelliler

konularındaki tartışmalarla gündeme gelmektedir.

Sosyal adalet kavramı açıkça 1840'lardan itibaren kullanılmaya başlandı. 20'nci Yüzyıl'ın başlarından itibaren, uluslararası hukuk ve kurumlar nezdinde de yerini aldı. Bu çerçevede; Uluslararası Çalışma Örgütü'nün kuruluş önsözünde de aşağıda ifade kullanılmıştır.

"Evrensel ve kalıcı barış; sadece sosyal adalete dayanıyorsa kurulabilir." 20'nci Yüzyıl'ın sonlarına doğru, toplumsal adalet, John Rawls tarafından sosyal sözleşme felsefesinin merkezi olarak kabul edildi.

1993'teki Viyana Deklarasyonu ve Eylem Programı ile; sosyal adaletiinsan hakları eğitiminin bir amacı olarak konumlandırılmıştır.

Otomasyon ve Robotlar

Otomasyon

Otomasyon, bir işin insan ile makine arasında paylaşılmasıdır. Toplam işin paylaşım yüzdesi otomasyonun düzeyini belirler. İnsan gücünün yoğun olduğu otomasyon sistemleri yarı otomasyon, makinenin yoğun olduğu sistemler de tam otomasyon olarak adlandırılırlar. Sanayi devriminin başlangıcının aksine yakın geçmişimizde üretmek tek başına yeterli olmaktan uzaklaştı. Tüm dünyanın açık bir pazar haline geldiği rekabetçi koşullarda üretimi; hızlı, standart, güvenli, nihayet verimli kılmak, bir zorunluluk haline geldi. Endüstride bu zorunluluğun karşılığı şüphesiz ki otomasyondur.

Örneğin bir fabrikada kullanılan otomasyon sistemini göz önüne alacak olursak, burada her şeyin esnek ve kontrol edilebilir olması yöneticinin işine gelmektedir. Çünkü bilgisayar ekranında sisteminin işleyişini, eğer varsa arızanın yerini, üretilen ürün miktarını vb. fabrikayı ilgilendiren birçok bilgilere erişim ve kontrol kolaylığı sağlar.

Bu faydalar da işletmeye zaman, kalite, malzeme tasarrufu, maliyet, hız ve kâr olarak geri dönmektedir.

Bu sistemlerin en büyük dezavantajı ilk kurulumunun maliyetli oluşudur. Bu maliyet de uzun vadede çoğu otomasyon sistemlerinde kendini amorti etmektedir. Bir diğer zararı ise fabrikalara giren bu otomasyon sistemleri fabrika çalışanlarının sayısında azalmaya, yani işsizliğe sebep olmaktadır.

Robotlar

Robot, otonom veya önceden programlanmış görevleri yerine getirebilen elektro-mekanik bir cihazdır. Robotlar doğrudan bir operatörün kontrolünde çalışabildikleri gibi bağımsız olarak bir bilgisayar programının kontrolünde de çalışabilir. Robot deyince insan benzeri makineler akla gelse de robotların çok azı insana benzer.

Günümüzde robotların en büyük kullanım alanı endüstriyel üretimdir.

Bazı görevler için insanın yerini tamamen alabilecek, bazı görevler için ise insanlara yardım edebilecek sistemlerin hazırlanmasıyla ilgili çalışmaları kapsayan bilim dalına Robotik denir. Bu bilim dalında çalışan kişiler genel olarak yazılımcılar, elektriksel donanım tasarımcıları, mekanik donanım tasarımcıları ve bunların üreticileridir.

Robotlar, esas itibariyle; duyargaları (sensörleri) ile çevresini algılayan, algıladıklarını yorumlayan, bunun sonucunda bir anlamda yapay zekası ile karar alan, karar sonucuna göre davranan, eylem olarak hareket organlarını çalıştıran veya durduran aygıtlardır. Bu tanıma göre bilgisayara paralel port ile bağlı ve klavyeden kontrol edilen bir araba robot değildir. Çünkü kendisi tek başına karar vermemekte, bizim klavyeden verdiğimiz talimatları uygulamaktadır. Ancak aynı araba duyargaları ile algıladıklarını yorumlamak üzere bilgisayarın mikroişlemcisini kullanıp, yorumlatıyor ve kendi karar alabiliyor, algılamalarına göre bizden bağımsız davranabiliyorsa o artık bir robottur.

Otomasyon, Robotlar ve İşsizlik

Otomasyon, Robotlar ve Yeni Teknolojiler; işlere ve iş süreçlerine insanların müdahalesini ve katılımını azaltmakta, hatta en aza indirmektedir.

Ve bu şekilde artan işsizlikten sorumlu tutulmaktadırlar.

Her geçen gün; İşsiz Bir Geleceğe daha fazla yaklaşıyoruz.

Peki; bu şartlarda insanlık nasıl ayakta kalacak.

Robot Yasaları

Isaac Asimov ünlü robot serisiyle teknolojik açıdan tutarlı bir robot kavramı yaratır ve robotların amacının insana hizmet olduğunu, bir robotun kendi amaçlarını insanların amaçlarına hiçbir zaman tercih edemeyeceğini ortaya koyduğu 3 (üç) Robot Yasası'yla belirler.

Bu robot yasaları şu anda insanla robot arasındaki ahlaksal ve hukuksal ilişkinin temelini de oluşturmaktadır.

Üç Robot Yasası

0. Bir robot insanlığa zarar veremez veya hareketsiz kalarak insanlığın zarar görmesine izin veremez. (Bu yasa, sonradan "Sıfırıncı Yasa" olarak eklenmiştir.)

1. Bir robot, 0. kuralla çelişmediği sürece, hiçbir şekilde insanoğluna zarar veremez veyâ pasif kalmak suretiyle zarar görmesine izin veremez.

2. Bir robot, 0. ve 1. kurallarla çelişmediği sürece, kendisine insanlar tarafından verilen komutlara itaat etmek zorundadır.

3. Bir robot, 0., 1. ve 2. kurallarla çelişmediği sürece, kendi varlığını korumak zorundadır.

Robot Yasaları'nın konulmuş (daha doğrusu ifade edilmiş) olması;

- geçerli oldukları,
- uygulanacakları,
- kötü niyetli tarafların olmayacağı,
- hiç bir şekilde kontrolün kaybedilmeyeceği anlamına gelmemektedir.

Daha çok; bir meslek etiği kuralı olarak değerlendirilmelidir.

PREKARYA : Yeni Gelişen Bir Sosyal Sınıf

PREKARYA... Bu “yeni” kelime, yeni zamanların toplumsal gerçekliğinin çarpıcı bir yüzünü tanımlamaktadır.

Alabildiğine “esnekleşmiş” bir istihdam rejiminde sürekli değişen işlerde, adeta hep geçici bir statüde çalışanları, düzenli olarak düzensiz işlerde çalışanları ifade etmektedir.

Bütün dünyada giderek genişleyen bu kitleyi “çalışan yoksullar” veya “güvencesiz işçiler” diye tanımlayanlar da olmuştur.

Guy STANDING, PREKARYA'yı teşhis edebilmek için onların kimliksizliğini göz önüne almak gerektiğine dikkat çekmekte ve bir geleceği olmayan ve “toplumsal hafızadan yoksun” işlerde çalıştıklarını vurgulamaktadır.

Sosyoloji ve ekonomide PREKARYA; geleceği belirsiz, öngörülemez, güvensiz olmaktan mustarip olan ve maddi ve manevi refah anlamında olumsuz etkilenen insanları içeren bir sosyal sınıftır.

20'nci Yüzyıl'da, kendi üretim araçlarından yoksun olan ve dolayısıyla emeklerini yaşamak için satmakta olan proletarya sınıfı işçi sınıfının aksine, PREKARYA üyeleri kısmen emeğe karışmışlardır ve bu sözleşmelerin uygulanması için zorunlu kapsamlı "ücretli olmayan faaliyetler" üstlenmelidirler. İşlere ve iyi kazançlara erişimi koru "dedi.

Spesifik olarak; aralıklı istihdam veya eksik istihdam da dahil olmak üzere iş güvencesi olmayan ve sonuçta ortaya çıkan güvencesiz mevcudiyet sahibi olma durumudur.

Birçok düşünür ve sosyal bilimci, PREKARYA’yı zamanımızın proletaryası olarak tanımlıyor zira. En azından, günümüzde PREKARYA gerçekliğini ve kavramını hesaba katmadan işçi sınıfı, proletarya üzerine düşünmek mümkün değil.

"PREKARYA"; precarious (geleceğini öngöremeyen) ve proletarya (işçi sınıfı) terimleri birleştirilerek elde edilmiş bir terimdir.

PREKARYA sınıfı, örneğin Japonya gibi yirmi milyonun üzerinde freeters (boşta gezenler)’in olduğu toplumlarda her geçen gün artmaktadır.

Avrupa'daki genç PREKARYA sınıfı, 21’inci Yüzyıl’ın başlarından itibaren ciddi bir sorun haline gelmiştir.

İngiliz ekonomist Guy STANDING, “PREKARYA” kavramını “Policy Network” isimli bir düşünce kuruluşu için yapılan bir çalışma sırasında yeni ortaya çıkan bir sosyal sınıf olarak tanımlamıştır.

2014 Yılı’nda; "A Precariat Charter” başlıklı, Türkçe’ye “PREKARYA Anayasası” olarak çevirebileceğimiz bir kitap yazdı ve burada tüm vatandaşların toplumsal refahtan pay almaya hakları olduğunu savundu.

Serinin son kitabı “Precariat: The New Dangerous Class” (“PREKARYA: Yeni Tehlikeli Sınıf”) olup, Guy STANDING bu kitabında TEMEL GELİR konseptini problemi çözmek için bir çözüm önerisi olarak sunmaktadır.

Bu kitap Ergin BULUT tarafından Türkçe’ye çevrilmiş ve İletişim Yayınları tarafından da basılmıştır.

Evrensel TEMEL GELİR Nedir?

BIEN Nedir? Nasıl Çalışmalar Yapar?

BIEN - Basic Income Earth Network (TEMEL GELİR Dünya Ağı)’nın hazırladığı ve benimsediği tanımına göre; TEMEL GELİR uygulaması, her hangi bir sınırlama olmadan, herhangi bir test gerektirmeden veya herhangi bir şartı sağlamadan, bir iş karşılığı olmaksızın, her bir bireye periyodik olarak bir nakdin düzenli olarak ödenmesidir.

Bir TEMEL GELİR (Koşulsuz TEMEL GELİR, Vatandaşlık Geliri, TEMEL GELİR Garantisi veya

Evrensel TEMEL GELİR de kullanılmaktadır.), bir ülkenin tüm vatandaşlarının veya sakinlerinin, düzenli olarak, koşulsuz bir şekilde, başkaca gelirlerinden bağımsız olarak, bir hükümetten veya başka bir kamu kurumundan alınır.

Buna göre; TEMEL GELİR aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:

- 1. Periyodik :** Bir defaya mahsus bağış olarak değil, düzenli aralıklarla (Ör.; her ay) ödenir.
- 2. Nakit Olarak :** Tüm ödemeler nakit olarak yapılır. Kişiler, nasıl harcayacaklarına kendileri karar verir. Yemek Fişi veya benzeri şekillerde ödenmez.
- 3. Birey Bazında :** Birey bazında ödeme yapılır. Örneğin; hane bazlı hesaplama ve ödemeler söz konusu değildir.
- 4. Evrensel :** Her bireye, her hangi bir sınırlama yapılmaksızın ve ayırım gözetmeksizin ödenir.
- 5. Koşulsuz :** Herhangi bir çalışma veya çalışma yönünde çaba içinde olmayı gerektirmez.

Çok geniş sayıda farklı “TEMEL GELİR” önerileri günümüz dünyasında tartışılmaktadır.

Bu öneriler;

1. TEMEL GELİR’in Kapsamı
2. TEMEL GELİR’in Miktarı
3. TEMEL GELİR’in Nasıl Finance Edileceği
4. Mevcut Sosyal Programların Doğası ve Büyüklükleri (Olası; Azalmaları veya Kaldırılmaları) Üzerindeki Etkileri,

ve benzeri açılardan farklılıklar göstermektedir.

BIEN - Basic Income Earth Network (TEMEL GELİR Dünya Ağı) herhangi bir tanımlamayı teşvik etmemekle ve farklı önerilere açık olmakla beraber; BIEN - Basic Income Earth Network (TEMEL GELİR Dünya Ağı)’nın 2016 Genel Kurulu, aşağıdaki şekilde kapsamlı bir tanımlamayı benimsemiştir.

BIEN - Basic Income Earth Network (TEMEL GELİR Dünya Ağı)’nın 9 Temmuz 2016’da Seul’deki Genel Kurul toplantısına katılan üyeler, çoğunluk kararı ile; aşağıdaki ana özelliklere sahip TEMEL GELİR yaklaşımlarını desteklemeye karar vermiştir. Söz konusu öneriler;

- Ödeme Miktarı ve Ödeme Aralıkları konusunda oturmuş (kararlı, sabit)
- Diğer sosyal hizmetler ile uyum içinde olacak şekilde yeterli bir miktarda,
- Maddi yoksulluğun ortadan kaldırılmasına yönelik bir politika stratejisinin parçası olarak

ve

- Her bireyin sosyal ve kültürel katılımına imkan verecek şekilde Olan TEMEL GELİR önerileridir.

BIEN - Basic Income Earth Network (TEMEL GELİR Dünya Ağı)’nın benimsediği TEMEL GELİR tanımlaması; nispeten dezavantajlı, savunmasız veya düşük gelirli kişilerin durumunu kötüleştirecek şekilde, sosyal hizmetlerin veya hakların yerine ikame edilecek bir TEMEL GELİR uygulamasına kesinlikle karşı çıkmaktadır.

BIEN - Basic Income Earth Network (TEMEL GELİR Dünya Ağı) Tüzüğü’ne göre; TEMEL GELİR konusuna kendini adanmış veya bu konu ile ciddi şekilde ilgilenen grupların ve bireylerin arasındaki bağlantıyı kurmak üzere faaliyet göstermektedir. Bu şekliyle; söz konusu tanımlamalar, BIEN - Basic Income Earth Network (TEMEL GELİR Dünya Ağı) üyeleri açısından bağlayıcı nitelikte değildir. Sadece; geniş sayıdaki BIEN - Basic Income Earth Network (TEMEL GELİR Dünya Ağı) üyelerinin, irtibatlı kuruluşların ve destekçilerin arasında yaygın olarak paylaşılan bir ortak özlemi yansıtmaktadır.

Bu seviyedeki bir TEMEL GELİR uygulaması genellikle “Tam TEMEL GELİR”, daha düşük seviyede olanları ise; “Kısmi TEMEL GELİR” olarak kategorize edilmektedir. Ancak; “Tam TEMEL GELİR” ve “Kısmi TEMEL GELİR” tanımlamaları da oldukça tartışmalı olup, BIEN de bu konuda resmi bir tanımlama yapmaya kalkışmamıştır.

Bazı ülkelerdeki kısa vadeli öneriler "kısmi TEMEL GELİR" 'e odaklanmıştır. Böyle planlar; diğer sosyal programların ve yeniden dağıtım yöntemlerinin yerini tam olarak alamaz. Ancak, bunlarla birlikte, ve zaman içinde yavaş yavaş ilerleyerek, “Tam TEMEL GELİR” hedefine doğru ilerlenebilir.

Bazı BIEN - Basic Income Earth Network (TEMEL GELİR Dünya Ağı) üyeleri bu yaklaşımı tam TEMEL GELİR’e erişebilmek için doğru bir yol olarak görürken; diğerleri ise; en başından başlayarak tam TEMEL GELİR uygulamasının hayata geçirilmesi için mücadele edilmesi gerektiği stratejisine inanmaktadırlar. Belki bir üçüncü grup da; TEMEL GELİR’in sadece kısmi olarak uygulanmasına taraftar durumdadırlar.

Tam TEMEL GELİR bellki bazı mevcut sosyal politikaların yerini alabilir ve bunların kaldırılması söz konusu olabilir. Ancak; TEMEL GELİR destekçileri arasında; TEMEL GELİR’in hangi sosyal programların ve ne ölçüde yerlerini alabileceği konusunda tartışmalar sürmektedir. Maddi yoksulluğun ortadan kaldırılması için; TEMEL GELİR’in ne kadar olması gerektiği konusu da, TEMEL GELİR fikrini destekleyenler arasında tartışmalıdır.

TEMEL GELİR; aşağıdaki konular ile etkileşimi sebebiyle, her geçen gün daha da sağlam bir şekilde gündeme yerleşmektedir:

- Özgürlük ve Eşitlik,

- Verimlilik ve Toplum,
- Yeryüzünün Ortak Mülkiyeti
- Teknik / Teknolojik Gelişmelerin Avantajlarının Eşit Paylaşımı,
- İşgücü Piyasasının Esnekliği ve Yoksulların Onuru,
- İnsanlık dışı çalışma koşullarına karşı mücadele,
- Kırsal Çölleşmeye karşı duruş,
- Bölgelerarası Eşitsizliklere, karşı duruş,
- Kooperatiflerin Ayakta kalması,
- Yetişkinlerin Eğitiminin Desteklenmesi,
- Patronlar, Kocalar ve Bürokratlara karşı Özerkliğin Desteklenmesi

Son on yılda, İşsizlikle mücadele konusunda alışlagelmiş yöntemlerin yetersiz kalmakta olması, TEMEL GELİR fikrinin özellikle Avrupa’da giderek artan sayıda akademisyen ve organizasyon tarafından ciddiye alınmasının en önemli nedeni oldu.

Sosyal politikalar ve ekonomi politikaları artık ayrı ayrı düşünülememektedir. Geline bu noktada, hem sosyal, hem de ekonomi politikalarının hedeflerinden olan yoksulluğun hafifletilmesi ve tam istihdamın sağlanması konularında, TEMEL GELİR önerisi çözüm olabilecek tek yol olarak görülmektedir.

TEMEL GELİR için taban hareketi anlamında aktivist çabalar 2010 Yılı’ndan bu yana büyük ölçüde artmıştır. İlaveten; aralarında Ekonomi’de Nobel Ödülü almış araştırmacılar da olan çok sayıda Avrupalı Sosyal Bilim İnsanı da TEMEL GELİR konusunu desteklemiştir. Sınırlı sayıda ülke de ise; bir kısmı hükümeti oluşturan partilerden olmak üzere, önemli sayıdaki politikacılar da bu fikri benimsemiş ve sahiplenmişlerdir. Aynı dönemde; bu sahada (ekonomik, etik, siyasi ve hukuki konular) çok sayıda akademik çalışma ve araştırma gerçekleştirilmiş ve başta Avrupa Ülkeleri olmak üzere, tüm dünyada bu fikri destekleyen ve bu konuyla ilgilenen gerçek ve tüzel kişiler arasında, iletişim, etkileşim ve işbirliğine yönelik aktif organizasyonlar oluşmuştur.

Evrensel TEMEL GELİR Konsepti’nin Tarihçesi

Koşulsuz TEMEL GELİR düşüncesinin üç ana tarihi kökü vardır. TEMEL GELİR düşüncesi ilk olarak 16’ncı Yüzyıl’ın başlarında gündeme gelmiştir. Koşulsuz olarak, bir defaya mahsus hibe şeklinde verilmesi fikri ise; ilk olarak 18’inci Yüzyıl’ın sonunda ortaya çıkmıştır. Ve iki yaklaşım, 19’uncu Yüzyıl’ın ortalarına doğru birleşerek, Koşulsuz TEMEL GELİR kavramını ortaya çıkarmıştır.

Bağlantılar (Web Sayfası Adresleri)

Eğer Evrensel TEMEL GELİR uygulanırsa; İnsanlar çalışmayı durduracak mıdır?

İnsan Neslinin Çalışması için Sebepler (bkz. İlgili görsel)

Evrensel TEMEL GELİR’e Farklı Yaklaşımlar / Motivasyonlar

- Hümanist (İnsani) Yaklaşım
- Feminist
- Özgürlükçü
- Solcu

- Gerçekçi

Feminizm ve Evrensel TEMEL GELİR

Feminizm, kadınların politik, ekonomik, kişisel ve sosyal haklarını erkekler ile eşit olarak tanıyan, bu hakların toplum içinde tanınması, tesis edilmesi ve korunması amacıyla eşitsizliklerin ortadan kaldırılması için politik ve sosyal alanda mücadele veren bir ideolojidir. Özellikle; eğitim ve istihdam sahalarında da kadınlar için fırsat eşitliğini talep etmektedir.

"Aynı seviyede olma durumu, eşitlik, yani emansipasyon"dan anlaşılan (kadın ve erkek gibi) toplumsal gruplar arasındaki yaşam koşullarındaki eşitsizliğin asimile edilmesidir. “Eşit muamele” kavramından anlaşılan ise engelliler, hamileler gibi yaşam koşullarından muzdarip olan toplumsal grupların tüm yaşam alanlarında eşitlenmesi durumudur. Bu kavramlar, şans eşitliği ve insan haklarının temeli olan sosyal adaleti özetler.

Kadın hareketi doğrudan kadınları ilgilendiren ve dolaylı olarak kültürümüzü ilgilendiren konularda bilinç uyandırır. Feminizmin temel objektifleri eğitim, iş, çocuk bakımı gibi konularda eşit haklara sahip olmaktan, yasal kürtaj hakkından, kadın sağlığı konusunda ilerlemelere, tacizin ve tecavüzün engellenmesinden, lezbiyen haklarına kadar uzanır.

Feminizm, sosyoloji, politik akım ve etik alanlarından oluşur, temeli kadın özgürlüğüne dayanmaktadır. Yine çoğu feminist cinsiyet eşitsizliği ve kadın hakları, ilgileri ve kadın sorunlarını araştırmaya odaklanmıştır.

Nancy Fraser'ın Cinsiyet Eşitliği ve Evrensel TEMEL GELİR Konusundaki 7 Prensibi

<i>Cinsiyet Eşitliği Prensibi</i>	<i>Evrensel TEMEL GELİR'in Teorik Katkısı</i>
Yoksulluğa Karşı Çıkış	İşten soğutucu tesirlere (kötü muamele) maruz kalmadan güvenceli gelir imkanı
Sömürüye Karşı Çıkış	Patronların, Erkek Arkadaşların, Eşlerin ve Bürokratların Baskı Gücünü azaltacaktır.
Gelir Eşitliği	Gelirlerin; sadece Hane Halkları arasında değil, aynı zamanda Hane içinde de Yeniden Dağılımı'na vesile olacaktır.
Boş Vakit Kullanımı Eşitliği	Ekmeği kazanan olarak görülen erkeklerin üzerindeki baskının azalması; hane halkı içinde ödeme karşılığı olmadan yapılan işlerin daha eşit paylaşılmasına ortam hazırlayacaktır.
Saygınlık Konusunda Eşitlik	Mecburiyetin olmaması; ödeme karşılığı yapılan işlerin dışındaki/ötesindeki çalışmaların değerine saygıyı artıracaktır.
Marjinalleşmeye Karşı Çıkış	Kadınlara karşı ayrımcılığı daha da zorlaştıracaktır.
Erkek Egemenliğine Karşı	İşgücü piyasasına bağlı olmayan gelir.

Nancy Fraser; Cinsiyet Eşitliği anlamında Evrensel TEMEL GELİR'in önemli katkıları olacağını ifade etmektedir ve bunları aşağıda ifade edilen yedi ana başlıkta toplamaya çalışmıştır.

1. Yoksulluğa Karşı Çıkış
2. Sömürüye Karşı Çıkış
3. Gelir Eşitliği
4. Boş Vakit Kullanımı Eşitliği
5. Saygınlık Konusunda Eşitlik
6. Marjinalleşmeye Karşı Çıkış
7. Erkek Egemenliğine Karşı

Evrensel TEMEL GELİRİ Benimsemek İçin 10 (On) Feminist Gerekçe

Evrensel TEMEL GELİR’i benimsemek için 10 Feminist gerekçe şeklindeki başkaca bir çalışmada da; aşağıdaki maddeler vurgulanmıştır.

1. Yoksulluğu ortadan kaldıracaktır.
2. “İhtiyaç Sahibi” şeklindeki damgalamayı ortadan kaldıracaktır.
3. Suç Oranlarını düşürecektir.
4. Aile Yaşamı ve Ebeveynlik konusunda kaliteyi geliştirecektir.
5. Takdir Edilmeyen Katkıların Değerlendirilmesine imkan verecektir.
6. Boşanmalar Sonrasında kadınlar bu kadar dezavantajlı kalmayacaklardır.
7. İşverenlerin çalışanlar üzerindeki gücünü azaltacaktır.
8. Azaltılmış çalışma saatlerine imkan verecek ve mevcut işlerin toplum içinde daha iyi dağılmasına ortam hazırlayacaktır.
9. İnsanların istediklerinin, hayallerinin peşine düşmesine imkan verecektir.
10. Varlık (mevcudiyet) temellidir.

Üzerinde Düşünülmesi Gereken Bazı Konular :

Bu akşamki toplantımız sırasında kısaca sunmaya çalıştığımız “Evrensel TEMEL GELİR” konsepti ile ilgili olarak incelenmesi, tartışılması gereken bir çok boyut ve konu vardır. Bunların bir kısmı takip eden satırlarda ifade edilmektedir.

- Holistik Darwinizm and Sosyal Adalet (mevcut ideolojiler)
- Otomasyon, Robotlar ve İşsiz Gelecek
- PREKARYA; Yeni Gelişen Tehlikeli Bir Sosyal Sınıf
- İnsanlık/İnsanlar Nasıl Varlığını Sürdürecektir?
- Sosyal Adalet, Uyum, Huzur ve Barış
- Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik ve Sosyal Adalet
- Hür İrade'nin Tercihlere Yansıması Önündeki Engeller/Riskler
- TEMEL GELİR Anamlı Bir Çözüm Alternatifi Olabilir mi?
- Eğer Olabilirse; Pratik'te nasıl hayata geçirilebilir.
- Konseptin kamuoyunca bilinirliğini sağlamak için nasıl bir kampanya yürütülmeli?
- Robot Taksiler ve İstanbul (bir analiz)

Bazı Yararlanılan Kaynaklar :

- Sıkça Sorulan Sorular ve Cevapları (BIEN Web Sayfası ve Wikipedia) (İngilizce)

<http://basicincome.org/basic-income/faq/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Basic_income

- BIEN (Basic Income Earth Network) ve UBIE (Universal Basic Income Europe) Web Sayfaları (İngilizce)

<http://basicincome.org/>

<http://basicincome-europe.org/ubie/>

- Temel Gelir (Wikipedia) (Türkçe)

https://tr.wikipedia.org/wiki/Temel_gelir

- “Evrensel Temel Gelir Türkiye” Facebook Sayfası (Türkçe ve İngilizce)

<https://www.facebook.com/Evrensel-Temel-Gelir-Türkiye-1767659223506926/>

- Basic Income Week (19-25 September 2016) (İngilizce)

http://basicincomeweek.org/calendar/action~posterboard/page_offset~1/cat_ids~253,400/tag_ids~36/request_format~html/

İlaveten; aşağıdaki anahtar kelimeler, parçaları, türevleri ve/veya bunların kombinasyonları ile de web ortamında ön araştırma yapılabilir. Şöyle ki;

- Sosyal Adalet
- İşsizlik
- Evrim
- Otomasyon
- Robotlar
- PREKARYA
- Temel Gelir
- Vatandaşlık Geliri
- Negatif Gelir Vergisi
- Çevre Vergisi